

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting BOOR

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

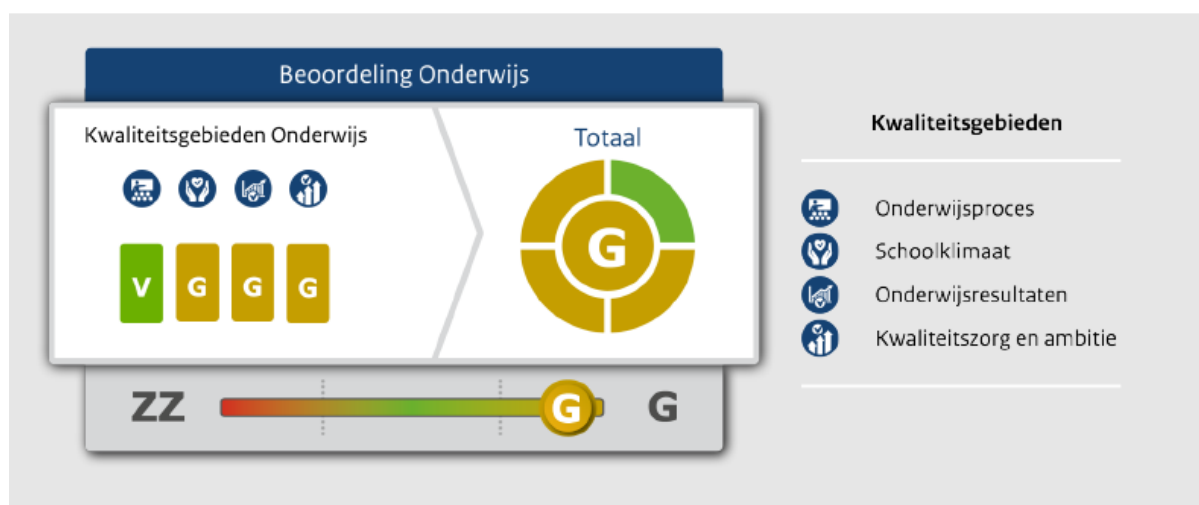
Datum vaststelling: 2 september 2019

Resultaten onderzoek goede school: De Catamaran

Het bestuur heeft De Catamaran voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

De Catamaran krijgt de waardering 'goede school'. Binnen een veilige en gestructureerde omgeving werken directie en team in gezamenlijkheid aan continue verbetering van de onderwijskwaliteit. Onderwijskundig leiderschap en een professioneel team zorgen ervoor dat een belangrijk deel van de missie van de school - maximale kansen creëren voor de kinderen - zichtbaar is in de praktijk. Deze aspecten, samen met het brede aanbod en het ondersteunende pedagogische klimaat, zijn de basis voor de waardering goed. Leerlingen zijn positief over de school en voelen zich prettig en gezien.

10.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	V		
	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

Het kwaliteitsgebied Onderwijsproces beoordelen wij als 'voldoende'. De Catamaran voldoet namelijk op alle onderdelen tenminste aan de basiskwaliteit. Daarbij is het brede aanbod een sterk punt van de school wat leidt tot de waardering 'goed' op deze standaard.

De Catamaran realiseert een breed en gevarieerd aanbod

Het aanbod op De Catamaran overstijgt de basiskwaliteit omdat het is gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen. Het sterke aanbod is op de kerndoelen gebaseerd en sluit aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. In de eerste plaats is vanwege de grote achterstand waarmee een flink deel van de populatie start op De Catamaran gekozen voor het verlengde dagarrangement. De extra onderwijstijd die dit oplevert geeft allereerst ruimte om de leerlingen die dat nodig hebben extra aanbod vanuit de kernvakken te geven. Daarnaast ontwikkelen leerlingen andere vaardigheden en talenten op het gebied van muziek, techniek, sport en ict. In de tweede plaats begeleidt een gespecialiseerde leerkracht de leerlingen die meer uitdaging nodig hebben (de nieuwsgierige kinderen) een dag in de week buiten de eigen groep. De leerlingen werken dan samen aan hun eigen leerdoelen. Ook bezoeken ze regelmatig colleges op de universiteit. Kenmerkend voor De Catamaran is dat directie en team voortdurend nadenken over hoe het aanbod beter kan aansluiten bij de leerlingen. Zo denken ze nu na over een thematisch aanbod voor

wereldoriëntatie. Er ligt nog wel een kans een doorgaande lijn voor het burgerschapsonderwijs uit te werken, waarin zij de doelen per leerjaar concreet formuleert.

Er liggen kansen om onderdelen van het onderwijsproces verder uit te diepen

Zoals hierboven aangegeven zijn de overige onderdelen van het onderwijsproces op orde. In de lessen zien we rust en structuur en over het algemeen een duidelijke uitleg. Ook zien we doorgaande lijnen als het gaat om verwachtingen uitspreken en de leerlingen meenemen in het doel van de les en hun eigen leerdoelen. Opvallend was echter dat de leraren veel aan het woord waren. Leraren kunnen het eigenaarschap van leerlingen vergroten door ze meer ruimte te bieden, bijvoorbeeld door zelf minder aan het woord te zijn en de lessen interactiever in te richten. Ook kunnen de leraren de instructie nog beter afstemmen op de specifieke onderwijsbehoeften van individuele en groepen leerlingen. Enerzijds door tijdens de instructie minder de hele groep aan te spreken als dat eigenlijk niet nodig is en anderzijds door leerlingen zelf de keuze te geven wel of niet aan te sluiten bij een (verlengde) instructie.

10.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				•

We waarderen het kwaliteitsgebied Schoolklimaat als 'goed' omdat het pedagogisch klimaat goed is. De leerlingen weten namelijk wat van hen wordt verwacht en waar ze aan toe zijn. Daarnaast voldoet de school aan de wettelijke eisen aangaande de zorgplicht voor een veilige omgeving. Zo neemt de school jaarlijks de verplichte veiligheidsmonitor af, analyseert zij de resultaten hiervan en voert waar nodig verbeteringen door in het veiligheidsbeleid. Ook heeft de school een anti-pestcoördinator die bekend is bij de leerlingen.

Door een goed pedagogisch klimaat weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht en waar ze aan toe zijn

Het team biedt de leerlingen een positief en ondersteunend klimaat. In de school is een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren zichtbaar. Leraren geven daarin het goede voorbeeld. Iedereen weet waar ze aan toe zijn en dat schept rust. Er is dan ook sprake van duidelijke regels en een voorspelbaar pedagogisch klimaat. De leerlingen worden gezien en gehoord. Zowel leerlingen als leraren ogen zelfbewust en vol zelfvertrouwen. Uitspraken als 'fouten maken mag' en 'van proberen kan je leren' zijn gemeengoed binnen alle

geledingen van de school. Het gehanteerde model waarmee de school die voorspelbaarheid creëert is zichtbaar in alle lessen en wordt gedragen door het hele team. Er ligt nog een kans voor de school een leerlingenraad op te richten om zo de leerlingen meer te betrekken bij en invloed te geven op het schoolbeleid.

10.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	G			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten				<i>Re</i>
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces			•	

De standaard Resultaten waarden wij als goed en de overige standaarden voldoen aan de basiskwaliteit. Dit betekent dat wij het kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten als goed waarden. Wel ligt er nog een kans voor de school na te denken over concrete ambities die passen bij de populatie. Dit geldt voor de kernvakken alsook voor andere vakgebieden en vaardigheden.

De eindresultaten laten zien dat De Catamaran ertoe doet voor haar leerlingen

De school behaalt over meerdere jaren eindresultaten die ruim hoger liggen dan die van scholen met een vergelijkbare populatie. Veel leerlingen starten op De Catamaran met een onderwijsachterstand en de school slaagt er structureel in zoveel leerwinst te boeken dat zij gemiddeld met goede resultaten de school verlaten. Uit een analyse door de school blijkt dat de gemiddelde leerling op De Catamaran de taal- en rekenachterstand jaarlijks iets inloopt en dat de kentering voor het eerst zichtbaar wordt medio groep 6. Het onderwijs op De Catamaran doet ertoe en we waarden de resultaten dan ook als goed. Directie en team blijven ernaar streven dat het kantelmoment steeds op een vroeger moment in de schoolloopbaan plaatsvindt. De volgende stap kan zijn concrete doelen wat betreft de resultaten te formuleren die passen bij de eigen populatie. Ook kan nog worden nagedacht over doelen op andere vakgebieden en vaardigheden die de school de leerlingen wil meegeven, zoals bijvoorbeeld sociale en maatschappelijke competenties. Het stellen van doelen is iets wat de school ook nog zou kunnen doen in het kader van vervolgsucces. Dit kan door vast te stellen in welke mate zij passende adviezen wil geven om vervolgens te bepalen in hoeverre deze zijn behaald.

10.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie waarden wij als 'goed' omdat de kwaliteitscultuur op De Catamaran goed is. Er liggen nog kansen om de kwaliteitszorg te versterken en de dialoog met ouders over de schoolontwikkeling verder te brengen.

Directie en team werken aan kwaliteitsverbetering vanuit kernwaarden

Vanuit een visie die is uitgewerkt in een aantal kernwaarden werken directie en team aan kwaliteitsverbetering. Voorbeelden hiervan zijn de aandacht voor het pedagogisch klimaat en het teamleren. Om de uitvoering hiervan te borgen en verder te verstevigen staan de onderwerpen op gezette tijden op de agenda van de teamoverleggen. Onderwijskundig leiderschap, een betrokken en professioneel team en het gesprek met elkaar maken dat de onderwijskwaliteit geborgd is. Wel kan De Catamaran de kwaliteitszorg op onderdelen nog versterken. Zo kan de directie haar zicht op kwaliteit verder ontwikkelen door meer expliciet te maken wat zij minimaal wil zien in het onderwijsproces. Na het bepalen van deze lat kan zij aan de hand van lesbezoeken cyclisch in kaart brengen in hoeverre de kwaliteit op schoolniveau zichtbaar is en welke verbeteringen eventueel nodig zijn om de beoogde kwaliteit te bereiken en/of te borgen. Op deze manier kan het kritische gesprek dat het team gewend is te voeren nog meer aansluiten bij dat wat om verbetering vraagt. Kortom, het is een ontwikkeling van denken hoe de school er voor staat op verschillende onderdelen naar weten wat de onderwijskwaliteit is.

Op De Catamaran is sprake van een goede kwaliteitscultuur

De kwaliteitscultuur op De Catamaran is goed. Directie en team werken gezamenlijk aan continue verbetering van de onderwijskwaliteit. Ze zijn erin geslaagd een cultuur te creëren waarin iedereen zich veilig voelt en daardoor ook durft te leren. Zo zijn leraren gewend elkaar om hulp en feedback te vragen. Daarbij kennen ze elkaars kwaliteiten en weten deze ook te benutten. Ook krijgen en nemen de leraren de ruimte nieuwe competenties aan te leren en bestaande kwaliteiten te versterken. Dit gebeurt altijd vanuit de vraag hoe vooruitgang op persoonlijk vlak een bijdrage levert aan de schoolontwikkeling. Dat een aantal leraren is opgeleid tot coach op het gebied van videocoaching en begeleider van impactteams past bijvoorbeeld binnen de ontwikkeling van de school tot een lerende organisatie. Tenslotte nog een voorbeeld die de professionele cultuur onderschrijft. Verschillende groepjes leraren doen in zogenaamde impactteams zelf onderzoek naar vragen die opkomen in de praktijk. Zo is eigenaarschap van leerlingen bij hun eigen leerproces dit schooljaar een onderzoeksthema.

Verantwoording en dialoog op orde

De Catamaran verantwoordt zich op een wijze die voldoet aan de wet. De school voert de dialoog met relevante partners in de omgeving van de school, zoals het samenwerkingsverband en zorgaanbieders. Hierbij zet de school erg in op de ouderbetrokkenheid. Dit resulteert al in een toenemende gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de leerlingen. De ouderkamer versterkt dit. Kansen liggen er nog voor de school om de ouders niet alleen bij de ontwikkeling van hun eigen kind, maar ook bij de ontwikkeling van de school te betrekken.

10.5. Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

3.8. Catamaran Nieuwkomersvoorziening

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2SN Zicht op ontwikkeling en begeleiding			✓
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking			✓

Er is sprake van een breed aanbod

De Catamaran heeft een breed aanbod dat haar leerlingen voorbereidt op het vervolgonderwijs en de samenleving. Het leren van Nederlandse taal staat centraal maar de school heeft ook een kerndoelendekkend aanbod voor rekenen. Daarnaast wordt ook gym, zwemmen, knutselen en techniek aangeboden. Het aanbod sluit aan op de beoogde niveaus van de leerlingen in de schakelklassen. Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie "gaat de hele dag door" maar is nog niet planmatig en doelgericht. Hier liggen kansen om beter in beeld te krijgen wat de leerlingen al weten en kunnen en wat nog niet. Op basis van deze gegevens kan de school een passend aanbod realiseren. Daarnaast kan de school nog niet aangeven in hoeverre haar aanbod de referentieniveaus omvat. Het team heeft het voornemen om dit in de komende periode te gaan oppakken.

Zicht op ontwikkeling is goed

Vanaf de binnenkomst van de leerlingen maakt de school een start en een begeleidingsdocument waarin op basis van het profiel van de leerling ambitieuze doelen zijn opgenomen. De school volgt daarna de leerlingen systematisch en past waar nodig elke 10 weken haar doelen en aanbod op basis van een analyse aan.

Ook hierin is de school ambitieus want ze wil eigenlijk alleen doelen naar boven bijstellen en zet gerichte begeleiding of externe hulp in als de ontwikkeling stagneert. Voor leerlingen van de bovenbouw maken de leraren weloverwogen keuzes om de leertijd met 20 of 40 weken te verlengen. Doel hiervan is om het onderwijs in de groepen 7 en 8 en het voortgezet onderwijs zoveel mogelijk te laten aansluiten bij het potentiële niveau van de leerlingen en te voorkomen dat de Nederlandse taal hierin een belemmering vormt.

De school kan zich versterken door nog preciezer na te gaan in hoeverre de extra begeleiding inhoudelijk aansluit bij de hulpvraag van de leerling.

Didactisch handelen stimuleert de taakgerichtheid

Het didactisch handelen van de leraren is voldoende. Ze leggen heel beeldend en met concrete voorbeelden de les uit en sluiten aan bij het taalniveau van de leerlingen. Daarbij stimuleren ze de taakgerichtheid en zelfstandigheid van de leerlingen. Doelen zijn zichtbaar in de klas opgehangen en leerlingen weten zelf waar ze aan moeten werken. Als een bepaald doel is gehaald dan wordt dit met de hele groep gevierd. Leerlingen hebben dan ook een grote motivatie om aan hun eigen doelen te werken. In de, sinds dit jaar ingevoerde, portfolio's zijn voor iedere leerling op hun eigen niveau verwerkingsopdrachten opgenomen. De leraren kunnen zich nog verbeteren door meer samenwerkingsvormen in te zetten en ook gebruik te maken van middelen als wisbordjes of denktijd. Dit stimuleert de activiteit en mondelinge taalvaardigheid van de leerlingen en zorgt er tevens voor dat niet vooral de leraar aan het woord is.

De samenwerking met de ouders en overige partners is gericht op de ontwikkeling van de leerlingen

De school zorgt voor een goede samenwerking met ouders. Vanaf de instroom van de leerlingen betreft ze ouders bij de ontwikkeling en stimuleert ze hen om hier ook thuis aan bij te dragen. Door een ouderkamer waar taalcursussen worden gegeven en een ouderconsulent die kan tolken vinden ouders makkelijk de weg naar school. Om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben te helpen heeft de school een uitgebreid netwerk van hulpverlenende organisaties waarmee ze een goede samenwerking heeft. Ze waarborgt de zorg voor een ononderbroken ontwikkeling, ook wanneer die stagneert. Tevens zorgt ze voor een warme overdracht naar het voortgezet onderwijs of een andere basisschool.

Schoonklimaat

O

K

V

G

SK1 Veiligheid

•

Veiligheid op orde, maar beleving nog systematischer meten

De school heeft een schoolbreed veiligheidsbeleid ontwikkeld en er is een coördinator aangewezen als aanspreekpunt.

De leerlingen noteren dagelijks hun veiligheidsbeleving op een smileys-formulier wat in het eigen portfolio zit. De leraar kijkt hier naar en onderneemt actie of voert een gesprek met de leerling wanneer hij dat nodig vindt. Volgens de wettelijke bepaling is dit nog niet voldoende (artikel 4c, eerste lid, onder a, in de WPO), de school krijgt hier dus een herstelopdracht voor. De veiligheidsbeleving van de leerlingen moet systematisch één keer per jaar bij alle leerlingen gemeten worden. De directie geeft aan dat dit lastig is omdat de meeste leerlingen het Nederlands nog niet zo goed beheersen om de vragenlijst voor de veiligheidsmeting in te vullen. De school en het

bestuur gaan hier werk van maken en gaan op zoek naar een minder talig instrument om de veiligheidsbeleving van de leerlingen in kaart te brengen. Op basis van de uitkomsten kan er, waar nodig, geïntervenieerd worden.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	

Voldoende zicht op de onderwijskwaliteit

De Catamaran heeft zicht op haar onderwijskwaliteit en werkt planmatig aan de verbetering daarvan. In een jaarplan zijn doelen uitgewerkt op schoolniveau die regelmatig worden geëvalueerd. De nieuwkomers worden gezien als een onderdeel van de basisschool en worden daarom meegenomen in alle ontwikkelpunten van de school. De school kan zich op het punt van kwaliteitszorg nog verbeteren door opbrengstdoelen voor nieuwkomers te formuleren en jaarlijks na te gaan of deze worden behaald. Daarnaast kan ze haar zicht op hoe de leerlingen zich in het voortgezet onderwijs ontwikkelen aanscherpen en meenemen in haar kwaliteitscyclus.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.